

AUTORIZAČNÍ NÁVOD

AN 14/03 verze 3

Autorizující osobou doporučené zdroje informací pro hodnocení zdravotních rizik

Text této verze 3 nahrazuje text AN 14/03 verze 2

Podmínky činnosti autorizovaných osob pro hodnocení zdravotních rizik jsou stanoveny zákonem č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, ve znění pozdějších předpisů (dále Zákon), § 83e a v dokumentu nazvaném Podmínky pro udělení autorizace.

ZÁKONNÉ PODMÍNKY ČINNOSTI

Provádění hodnocení zdravotních rizik podle Zákona jsou oprávněny jen fyzické osoby, které jsou držitelé osvědčení o autorizaci. Právní osoba nebo fyzická osoba, která je podnikatelem, může hodnotit zdravotní rizika jen tehdy, pokud pro ni tuto činnost zabezpečuje fyzická osoba, která je držitelem autorizace.

Autorizaci uděluje na žádost fyzické osoby autorizující osoba (§ 83a odst. 2 Zákona) na základě úspěšného složení zkoušky odborné způsobilosti. Při zkoušce musí fyzická osoba prokázat znalosti stanovené vyhláškou MZ ČR č. 490/2000 Sb., o rozsahu znalostí a dalších podmínkách k získání odborné způsobilosti v některých oborech ochrany veřejného zdraví, ve znění pozdějších předpisů.

Fyzická osoba musí prokázat odbornou způsobilost dokladem o ukončení vysokoškolského vzdělání v oblasti lékařství nebo přírodních věd, popřípadě osvědčením o úspěšném ukončení kursu v hodnocení zdravotních rizik a nejméně praxí na úseku ochrany zdraví a životních podmínek.

Při uznávání odborné kvalifikace nebo jiné způsobilosti, kterou státní příslušníci České republiky nebo členských států Evropské unie nebo jejich rodinní příslušníci získali v jiném členském státě Evropské unie, se postupuje podle zákona č. 18/2004 Sb., o uznávání odborné kvalifikace a jiné způsobilosti státních příslušníků členských států Evropské unie a o změnách v některých zákonech (zákon o uznávání odborné kvalifikace), ve znění pozdějších předpisů.

Zdroje, které obsahují informace o obecných zásadách a metodách hodnocení zdravotních rizik (v–echny autoriza ní sety):

- BLÁHA, Karel, CIKRT, Miroslav. *Základy hodnocení zdravotních rizik*. Vydal: Státní zdravotní ústav, Tržobárova 48, Praha 10 v nakladatelství Fortuna, 1996. 63 stran, ISBN 80-7071-040-3.
- KOLEKTIV AUTOR . *Manuál prevence v léka ské praxi, VIII. Základy hodnocení zdravotních rizik*. Vydal roku 2000 Státní zdravotní ústav Praha v nakladatelství Fortuna. 160 stran, ISBN 80-7071-161-2.
- JANOUT, Vladimír, MARKVART, Karel. *Manuál prevence v léka ské praxi, P íloha 2. Vybrané kapitoly z hodnocení expozice*. Vydal roku 2000 Státní zdravotní ústav Praha a Nadace CINDI v nakladatelství Fortuna. 39 stran, ISBN 80-7071-142-6.
- VOLF, Jaroslav. *Metodiky hodnocení zdravotních rizik v hygienické služb ě* . Vydala Ostravská univerzita, Zdravotn sociální fakulta v roce 2002. 74 stran, ISBN 80-7042-336-6.
- BLÁHA, P., VIGNEROVÁ, J., RIEDLOVÁ, J., aj. *6. celostátní antropologický výzkum d tí a mládeže 2001 eská republika*. Vydal: Státní zdravotní ústav Praha, 2005. 71 stran, ISBN 80-7071-251-1.
- BEAGLEHOLE, R., BONITA, R., KJELLSTRÖM, T. *Basic epidemiology*. Vydal: World Health Organization, Geneva 1993. 175 stran, ISBN 92-4-154446-5.
- US ENVIRONMENTAL PROTECTION AGENCY. *Superfund Risk Assessment*. [online] US EPA 2006 [cit. 2006-11-16]. Dostupné na <http://www.epa.gov/oswer/riskassessment/risk_superfund.htm>.
- INTERNATIONAL AGENCY FOR RESEARCH ON CANCER. *Complete List of Agents evaluated and their classification*. [online] WHO IARC 2006 [cit. 2006-11-16]. Dostupné na <<http://monographs.iarc.fr/ENG/Classification/index.php>>
- INTERNATIONAL GROUP OF EXPERTS. *Environmental Health Criteria 210, Principles for the Assessment of Risks to Human Health from Exposure to Chemicals*. [online] WHO 1999 [cit. 2006-11-16]. Dostupné na <<http://www.inchem.org/documents/ehc/ehc/ehc210.htm>>.
- INTERNATIONAL GROUP OF EXPERTS. *Environmental Health Criteria 214, Human Exposure Assessment*. [online] WHO 2000 [cit. 2006-11-16]. Dostupné na <<http://www.inchem.org/documents/ehc/ehc/ehc214.htm>>
- ENVIRONMENTAL PROTECTION AGENCY. *Risk Assessment: Technical Background Information* [online] EPA [cit. 9. 2. 2007]. Dostupné na <http://www.epa.gov/reg3hwmd/risk/human/info/tech.htm>
- ENVIRONMENTAL PROTECTION AGENCY. RBC Table. *Human Health Risk Assessment*. [online] EPA [cit. 9. 2. 2007]. Dostupné na <http://www.epa.gov/reg3hwmd/risk/human/rbc/rbc1006.pdf>
- NATIONAL INSTITUTE FOR HEALTH AND CLINICAL EXCELLENCE. *Introducing health impact assessment (HIA): Informing the decisionmaking process*. [online] HIA [cit. 9. 2. 2007]. Dostupné na <http://www.nice.org.uk/page.aspx?o=502071>
- INTERNATIONAL AGENCY FOR RESEARCH ON CANCER. *Preamble to the IARC Monographs ó Evaluation* [online] IARC [cit. 9. 2. 2007]. Dostupné na <http://monographs.iarc.fr/ENG/Preamble/eval.php>

- WORLD HEALTH ORGANIZATION. *Health Impact Assessment. Main concepts and suggested approach*. [online] WHO 1999 [cit. 2007-02-09]. Dostupné na <<http://www.euro.who.int/document/PAE/Gothenburgpaper.pdf>>
- WORLD HEALTH ORGANIZATION. *The HIA procedure* [online] WHO [cit. 9. 2. 2007]. Dostupné na <http://www.who.int/hia/tools/process/en/>
- Atomový zákon . 18/1997 Sb., ve zn ní pozd j-ích p edpis
- Provád cí p edpisy, tj. na ízení vlády a vyhlá-ky k uvedenému zákonu [online] ASPI 2005 [cit. 2007-02-09]. Dostupné na <<http://www.sbcr.cz/>>

Zdroje, které obsahují informace k hodnocení zdravotních rizik ve specifických oblastech:

- **Autoriza ní set I. Hodnocení zdravotních rizik expozice hluku:**

- BABISH W. *Road traffic noise and cardiovascular risk*. Noise & Health. 2008. Volume 10, Issue 38, Pages 27-33.
- BABISH W., HOUTHUIJS D., PERSHAGEN G. et al. *Annoyance due to aircraft noise has increased over the years ó Results of the HYENA study*. Environment International. 2009. Number 35, Pages 1169-1176.
<http://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0160412009001615>
- BASNER M., MULLER U., GRIEFAHN B. *Practical guidance for risk assessment of traffic noise effect on sleep*. Applied Acoustics. 2010. Issue 71, Pages 518-522.
- BERG F. V. D., PEDERSEN E. ET ALL. *Wind farm aural and visual impact in the Netherlands*. Acoustics 08 Paris. 2008. Pages 5029 - 5034
- ESKÝ NORMALIZA NÍ INSTITUT. *V trné elektrárny - Metodika m ení hluku, SN EN 61400-11 (2004) + Zm na A1 (2007)*. Praha. NI. 2004, 2007.
- DELTA ACOUSTICS AND ELECTRONICS. *The öGenlydö Noise Annoyance Model. Dose-Response Relationships Modelled by Logistic Functions*. [online]. 2007.
http://www.madebydelta.com/imported/images/DELTA_Web/documents/TC/acoustics/av110207-TheGenlydAnnoyanceModel.pdf
- EUROPEAN COMMISSION WORKING GROUP ON DOSE-EFFECT RELATIONS. *Position paper on dose response relationships between transportation noise and annoyance*. Luxembourg: Office for Official Publications of the European Communities. 2002. ISBN 92-894-3894-0
- EUROPEAN COMMISSION WORKING GROUP ON HEALTH AND SOCIO-ECONOMIC ASPECTS. *Position Paper on Dose-Effects Relationships for Night Time Noise*. [online]. 2004. <http://ec.europa.eu/environment/noise/pdf/positionpaper.pdf>
- EUROPEAN ENVIRONMENT AGENCY. *Good practice guide on noise exposure and potential health effects*. Luxembourg. Office for Official Publications of the European Union. 2010. ISBN 978-92-9213-140-1
<http://www.eea.europa.eu/publications/good-practice-guide-on-noise>

- HAVRÁNEK J. a kol. **Hluk a zdraví**. Praha. Avicenum. 1990. ISBN 80 201 0020 2.
 - JARUP L., BABISCH W., HOUTHUIJS D. et al. **Hypertension and Exposure to Noise Near Airports: the HYENA Study**. Environmental Health Perspectives. 2008. Volume 116, Number 3, Pages 329-333.
<http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC2265027/?tool=pubmed>
 - MIEDEMA H.M.E., VOS H. **Noise annoyance from stationary sources: Relationships with exposure metric day-evening-night (DENL) and their confidence intervals**. J. Acoustical Society of America. 2004. Volume 116, Issue 1, Pages 334-343.
 - MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ R. **Metodický návod pro hodnocení hluku v chráněném venkovním prostoru staveb**. [online]. Praha. MZ R. 2010.
<http://www.nrl.cz/index.php?cat=4>
 - MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ R. **Metodický návod pro měření a hodnocení hluku v mimopracovním prostředí** [online]. Praha. MZ R. 2001.
<http://www.nrl.cz/index.php?cat=4>
 - MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ R. **Metodický návod pro měření a hodnocení hluku z leteckého provozu** [online]. Praha. MZ R. 2007.
<http://www.nrl.cz/index.php?cat=4>
 - PEDERSEN E. **Human response to wind turbine noise** ó Perception, annoyance and moderating factors. Goteborg. 2007. ISBN 978-91-628-7149-9
 - STANSVELD S.A., BERGLUND B. LOPEZ-BARRIO I. et al. **Aircraft and road traffic noise and childrens cognition and health: a cross-national study**. Lancet. 2005. Volume 365, Number June 4, Pages 1942 ó 1949.
http://www.teamsofangers.org/publication/medical_journal_articles/Noise.pdf
 - WORLD HEALTH ORGANIZATION. **Burden of disease from environmental noise. Quantification of healthy life years lost in Europe**. Bonn. WHO European Centre for Environment and Health, WHO Regional Office for Europe. 2011. ISBN 978 92 890 0229 5. <http://www.euro.who.int/en/what-we-publish/abstracts/burden-of-disease-from-environmental-noise.-quantification-of-healthy-life-years-lost-in-europe>
 - WORLD HEALTH ORGANIZATION. **Guidelines for Community Noise**. [online]. (Berglund,B., Lindvall,T., Schwella,D., et al.). Geneva. WHO. 1999.
<http://www.who.int/docstore/peh/noise/guidelines2.html>
 - WORLD HEALTH ORGANIZATION. **Night Noise Guidelines for Europe (NNGL)**. [online]. Copenhagen. WHO, Regional Office for Europe. 2009.
http://www.euro.who.int/data/assets/pdf_file/0017/43316/E92845.pdf
- **Autoriza ní set II. Hodnocení zdravotních rizik expozice neionizujícímu záření:**

- INTERNATIONAL GROUP OF EXPERTS. *Environmental Health Criteria 137, Electromagnetic Field (300Hz-300GHz)*. [online] WHO 1993 [cit. 2006-11-16]. Dostupné na <<http://www.inchem.org/documents/ehc/ehc/ehc137.htm>>
- WORLD HEALTH ORGANIZATION. *What are electromagnetic fields?* [online] WHO 2006 [cit. 2006-11-16]. Dostupné na <<http://www.who.int/peh-emf/about/WhatisEMF/en/index.html>>
- Zákon o ochran ve ejného zdraví . 258/2000 Sb., ve zn ní pozd j-ích p edpis
- Provád cí p edpisy, tj. na ízení vlády a vyhlá-ky k uvedenému zákonu [online] ASPI 2005 [cit. 2007-02-09]. Dostupné na <<http://www.sbcz.cz/>>

- **Autoriza ní set III. Hodnocení zdravotních rizik expozice chemickým látkám v prost edí:**
 - WORLD HEALTH ORGANIZATION. *Air quality guidelines for Europe, 2nd ed.* Copenhagen, WHO Regional Office for Europe (WHO Regional Publications, European Series, No. 91) [online] WHO 2000 [cit. 2006-11-16].. Dostupné na <http://www.euro.who.int/air/activities/20050223_4>.
 - WORLD HEALTH ORGANIZATION. *Air quality guidelines for particulate matter, ozone, nitrogen dioxide and sulfur dioxide. Global update 2005 Summary of risk assessment.* WHO Press, World Health Organization, 20 Avenue Appia, 1211 Geneva 27, Switzerland. [online] WHO 2006 [cit. 2006-11-16].. Dostupné na <http://www.euro.who.int/air/activities/20050222_2>
 - WORLD HEALTH ORGANIZATION. *Guidelines for Drinking-Water Quality, 2nd edition.* [online] WHO 1993 [cit. 2006-11-16]. Dostupné na <http://www.who.int/water_sanitation_health/dwq/gdwq2v1/en/index.html>.
 - WORLD HEALTH ORGANIZATION. *Guidelines for drinking-water quality, third edition, incorporating first addendum.* [online] WHO 2006 [cit. 2006-11-16]. Dostupné na <http://www.who.int/water_sanitation_health/dwq/gdwq3rev/en/index.html>.
 - WORLD HEALTH ORGANIZATION. *Guidelines for safe recreational waters Volume 1 - Coastal and fresh waters.* [online] WHO 2003 [cit. 2006-11-16]. Dostupné na <http://www.who.int/water_sanitation_health/bathing/srwe1/en/>.
 - WORLD HEALTH ORGANIZATION. *Guidelines for safe recreational waters Volume 2 - Swimming pools and similar recreational-water environments.* [online] WHO 2006 [cit. 2006-11-16]. Dostupné na <http://www.who.int/water_sanitation_health/bathing/bathing2/en/>
 - US ENVIRONMENTAL PROTECTION AGENCY. *Risk Based Concentration Table.* [online] US EPA 2006 [cit. 2006-11-16]. Dostupné na <<http://www.epa.gov/reg3hwmd/risk/human/index.htm>>.
 - US ENVIRONMENTAL PROTECTION AGENCY. *Iris Database for Risk Assessment.* [online] US EPA 2006 [cit. 2006-11-16]. Dostupné na <<http://www.epa.gov/iris/>>
 - WORLD HEALTH ORGANIZATION. *Hazardous chemicals in human and environmental health* WHO [cit. 9. 2. 2007]. Dostupné na <<http://www.who.int/ipcs/publications/training/en/>>
 - INTERNATIONAL PROGRAMME ON CHEMICAL SAFETY. *Environmental health criteria 210 ó Principles for the assessment of risk to human from exposure to*

- chemicals* [online] IPCS [cit. 9. 2. 2007]. Dostupné na <http://www.inchem.org/documents/ehc/ehc/ehc210.htm>
- WORLD HEALTH ORGANIZATION. *Environmental health impact assessment of two-strokes engine motorcycles (mopeds) and policy implications: an Italian casestudy* [online] WHO [cit. 9. 2. 2007]. Dostupné na <http://www.euro.who.int/document/trt/posterISEE99.pdf>
 - Zákon o ochran ve ejného zdraví . 258/2000 Sb., ve zn ní pozd j-ích p edpis
 - Zákon o chemických látkách . 356/2003 Sb., ve zn ní pozd j-ích p edpis
 - Zákon o ovzdu-í . 86/2002 Sb., ve zn ní pozd j-ích p edpis
 - Provád cí p edpisy, tj. na ízení vlády a vyhlá-ky k uvedeným zákon m [online] ASPI 2005 [cit. 2007-02-09]. Dostupné na <<http://www.sbcr.cz/>>
 - AN 16/04 P ehled základních údaj ke sjednocení postupu p i hodnocení zdravotních rizik (HRA) v rámci fládostí o povolení uftití vody nebo ur ení mírn j-ího hygienického limitu
- **Autoriza ní set IV. Hodnocení zdravotních rizik expozice biologickým agens v prost edí:**
 - FOOD AND AGRICULTURE ORGANIZATION OF THE NATIONS, WORLD HEALTH ORGANIZATION, *Microbiological Risk Assessment Series, No. 3 Hazard Characterization for Pathogens in Food and Water*,. [online] WHO 2003 [cit. 2007-02-09]. Dostupné na <<http://whqlibdoc.who.int/publications/2003/9241562374.pdf>>
 - Zákon o ochran ve ejného zdraví . 258/2000 Sb., ve zn ní pozd j-ích p edpis
 - Provád cí p edpisy, tj. na ízení vlády a vyhlá-ky k uvedenému zákonu [online] ASPI 2005 [cit. 2007-02-09]. Dostupné na <<http://www.sbcr.cz/>>
- **Autoriza ní set V. Hodnocení zdravotních rizik expozice chemickým látkám v potravinách a pokrmech:**
 - WORLD HEALTH ORGANIZATION. *WHO global strategy for food safety: safer food for better health*. [online] WHO 2002 [cit. 2006-11-16]. Dostupné na <http://www.who.int/foodsafety/publications/general/global_strategy/en/>.
 - WORLD HEALTH ORGANIZATION. *All food safety publications*. [online] WHO 2006 [cit. 2006-11-16]. Dostupné na <<http://www.who.int/foodsafety/publications/general/en/>>
 - Zákon o potravinách . 110/1997 Sb., ve zn ní pozd j-ích p edpis
 - Provád cí p edpisy, tj. na ízení vlády a vyhlá-ky k uvedenému zákonu [online] ASPI 2005 [cit. 2007-02-09]. Dostupné na <<http://www.sbcr.cz/>>
- **Autoriza ní set VI. Hodnocení zdravotních rizik expozice biologickým agens v potravinách a pokrmech:**
 - WORLD HEALTH ORGANIZATION. *WHO global strategy for food safety: safer food for better health*. [online] WHO 2002 [cit. 2006-11-16]. Dostupné na <http://www.who.int/foodsafety/publications/general/global_strategy/en/>.
 - FOOD AND AGRICULTURE ORGANIZATION OF THE NATIONS, WORLD HEALTH ORGANIZATION, *Microbiological Risk Assessment Series, No.*

- 3Hazard Characterization for Pathogens in Food and Water*,. [online] WHO 2003 [cit. 2007-02-09]. Dostupné na <<http://whqlibdoc.who.int/publications/2003/9241562374.pdf>>
- WORLD HEALTH ORGANIZATION. *Principles and guidelines for the conduct of microbiological risk assessment*, CAC/GL-30 (1999). [online] WHO 1999 [cit. 2007-02-09]. Dostupné na <www.codexalimentarius.net/download/standards/357/CXG_030e.pdf>
 - WORLD HEALTH ORGANIZATION. *All food safety publications*. [online] WHO 2006 [cit. 2006-11-16]. Dostupné na <<http://www.who.int/foodsafety/publications/general/en/>>
 - Zákon o potravinách . 110/1997 Sb., ve zn ní pozd j-ích p edpis
 - Provád cí p edpisy, tj. na ízení vlády a vyhlá-ky k uvedenému zákonu [online] ASPI 2005 [cit. 2007-02-09]. Dostupné na <<http://www.sbcz.cz/>>